

A KSH jelenti: Gazdaság és társadalom, 2013. január–március

A tartalomból

1 Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok

1 Ágazati teljesítmények

2 Társadalmi és jövedelmi folyamatok

Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok

- 2013 első hónapjaiban a globális pénz- és tőkepiacokra a pozitív hangulat volt a jellemző, márciusban ugyanakkor újra felerősödtek a félelmek az eurózóna adósságválsága miatt. A ciprusi bankrendszer súlyos működési zavarai miatt az ottani bankok működését több napra felfüggesztették.
- A Nemzetközi Valutaalap előrejelzése szerint **a globális gazdaság teljesítménye 2013-ban 3,3%-kal fog bővülni**. A túlnyomórészt fejlett országokat tömörítő OECD egészére számított bruttó hazai termék 2013 I. negyedévében 0,8%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest.
- Az előzetes adatok alapján 2013 I. negyedévében az **Európai Unió (EU-27) tagországainak együttes teljesítménye 0,7%-kal volt alacsonyabb** az egy évvel korábbinál. A csökkenésben számottevő szerepet játszik a dél-európai országok recessziója. Az unió legjelentősebb nemzetgazdasága, Németország teljesítménye 0,3%-kal mérséklődött.
- 2013 első három hónapjában az **Egyesült Államok** gazdasági teljesítménye 1,8, **Kínáé** 7,7%-kal bővült, ugyanakkor **Japáné** stagnált az egy évvel azelőttihez képest.
- **Magyarország bruttó hazai terméke** a KSH – korlátozott információs bázisra épülő – gyorsbecslése szerint, **szезonálisan és naptárhatással kiigazítva 0,3%-kal mérséklődött az egy évvel korábbihoz mérten**, amellyel az unió rangsor középmezőnyében helyezkedünk el. 2013 I. negyedévében a nyers adat szerint 0,9%-kal csökkent a GDP az előző év azonos időszakához képest. **Az előző negyedévhez képest – szезonálisan és naptárhatással kiigazítva – az I. negyedévben 0,7%-kal növekedett a magyar gazdaság.**
- Az előzetes **külkereskedelmi** adatok szerint a 2013. január–márciusi időszak egészét tekintve a kivitel és a behozatal **euróban kifejezett értéke** szinte nem változott az egy évvel korábban mérthez képest. A külkereskedelmi mérleg az első negyedév végén 1709 millió eurós aktívummal zárt, 20 millió euróval többel, mint egy évvel korábban.
- A részletesen feldolgozott első kéthavi adatok alapján az árufőcsoportok közül a forgalom mindkét irányában a legjelentősebb súlyt képviselő gépek és szállítóeszközök kivitelének és behozatalának **volumene** egyaránt 1,2%-kal maradt el az előző év azonos időszakától. A szintén jelentős arányú feldolgozott termékek volumenében a forgalom mindkét irányában kismértékű növekedést mértünk.
- Az év első két hónapjában a **külkereskedelmi forgalom forintárszintje** az exportban 1,5%-kal, az importban 2,2%-kal volt alacsonyabb, mint az előző év azonos időszakában, így a cserearány 0,7%-kal javult.
- A Nemzetgazdasági Minisztérium adatai alapján 2013 első négy hónapjában az **államháztartás központi alrendszerének** pénzforgalmi szemléletű, konszolidált **hiánya** 529 milliárd forint volt, 300 milliárd forinttal több, mint a megelőző év azonos időszakában.

- A Magyar Nemzeti Bank előzetes adatai szerint 2013. március végén a **háztartások bruttó pénzügyi vagyona** 28,8 billió forint volt, 6,2%-kal több az egy évvel korábbinál. A tartozások 9,6 billió forintot, a 2012. március végénél 5,5%-kal kevesebbet tettek ki. A két tényező különbségeként előálló nettó pénzügyi vagyon 19,3 billió forint volt, 13%-kal több, mint egy évvel korábban. A tartozások oldalán megjelenő **devizahitelek** március végi állományi értéke (5,0 billió forint) 10%-kal maradt el az egy évvel korábbitól. A **háztartások nettó finanszírozási képessége** a 2013 első negyedévével záruló elmúlt egy évben 1547 milliárd forint volt, ami a GDP 5,5%-ának felelt meg.

Ágazati teljesítmények

- Az **ipari termelés volumene** 2013 első negyedévében 3,1%-kal alacsonyabb volt, mint egy évvel korábban. Az export volumene 0,5%-kal, a hazai eladásoké pedig 4,7%-kal csökkent 2012 első negyedévihez képest.
- Az ipari kibocsátás több mint kilenczetedét előállító feldolgozóipari álgágak közül a legnagyobb részesedésű járműgyártásban 8,8%-os, a vegyi anyag, termék gyártása alágban 8,5%-os bővülés történt, a második legnagyobb részesedésű számítógép, elektronikai, optikai termékek gyártásában ugyanakkor 18, a harmadik legnagyobb súlyú élelmiszeriparban pedig 2,1%-os visszaesés következett be.
- A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körében az **egy alkalmazásban állóra jutó ipari termelés** január–márciusban 3,4%-kal csökkent, ami 0,2%-os létszámnövekedés mellett következett be.
- Március végén a megfigyelt feldolgozóipari ágazatok összes **rendelésállományának** volumene 11%-kal volt magasabb az egy évvel ezelőttihez képest, ami egy korábbi, nagyobb megrendelésnek köszönhető. Az **új rendelések** volumene márciusban 24%-kal elmaradt az egy évvel korábbitól.
- Az **ipari termelői árak** január–márciusban 0,7%-kal magasabbak voltak, mint egy évvel korábban. A belföldi értékesítési árak átlagosan 0,4%-kal, az exportértékesítésé 0,9%-kal nőttek egy év alatt.
- Az **építőipari termelés volumene** az első negyedévben 4,8%-kal nőtt a tavaly ilyenkor alacsony bázishoz képest, ezen belül az épületek építése 4,0%-kal, az egyéb építményeké 5,4%-kal bővült. Az **új építőipari szerződések** volumene 11%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. Az építőipari vállalkozások **szerződésállománya** március végén 20%-kal magasabb volt, mint az egy évvel korábbi alacsony bázis. Az első negyedévben az **építőipar termelői árai** 1,4%-kal haladták meg a tavaly ilyenkorit.
- Már több mint négy éve tart a lakásépítések csökkenése. 2013 első negyedévében 1123 **új lakás épült**, 54%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Az építésügyi szakhatóságok 1383 lakás építésére adtak ki engedélyt, ez 36%-os csökkenést jelent a 2012 első negyedévéhez képest. Tovább csökkent az újlakás-építésen belül a vállalkozások által épített lakások aránya, az első negyedévben számuk az egy évvel korábbinak kevesebb, mint egyharmadára csökkent. A használatba vett lakások **átlagos alapterülete** 112 m², 15 m²-rel több, mint egy évvel korábban.
- A szolgáltató ágazatok közül a **kiskereskedelmi forgalom** volumene **2013 első negyedévében** 1,7%-kal maradt el az előző év azonos időszakától. A forgalom egyik tevékenységcsoport esetében sem bővült az első három hónapban: az összforgalom csaknem felét kitevő élelmiszer- és élelmiszer

jellegű vegyes kiskereskedelem eladásai stagnáltak, a nem élelmiszertermékeké ugyanakkor 2,9%-kal csökkentek. Utóbbi csoporton belül a legnagyobb visszaesést a bútór- és műszakicikk-üzletek szenvedték el (10,3%). A forgalom visszaesésében az üzemanyagtöltő állomások is szerepet játszottak: az előző év azonos időszakához képest szinte változatlan üzemanyagárak mellett az üzemanyag-forgalom 3,4%-kal csökkent az első negyedévben.

- A **kereskedelmi szálláshelyeken** a vendégek száma 7,7, a vendégéjszakáké 6,7%-kal emelkedett 2013 első negyedévében. Mind a belföldi-, mind a külföldi vendég-forgalom bővült a vizsgált időszakban. A vendég-forgalom közel kilenctizedét fogadó **szállodákban** 8,4%-kal nőtt a vendégek, illetve 7,6%-kal a vendégéjszakák száma.
- A **vendéglátóhelyek** eladási **forgalmának volumene** az előző évhez képest 3,3%-kal csökkent, és 2013 első három hónapjában összesen 159 milliárd forintot tett ki.

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

- Az előzetes **népmozgalmi adatok** alapján 2013 I. negyedévében 21 032 **gyermek született**, ami 4,8%-os csökkenést jelentett az egy évvel korábbihoz viszonyítva, a születési arányszám pedig 9,0 ezrelékről 8,6 ezrelékre mérséklődött. Az **elhunytak száma** 33 608 fő volt, ami 6,1%-kal elmaradt a 2012. I. negyedévitől, a halálozási arányszám pedig – 0,7 ezrelékpontos csökkenés mellett – 13,8 ezreléket tett ki. A **természetes fogyás** 12 576 fős száma 1116 fővel volt kevesebb az előző évinél. 2013 első három hónapja során 3 769 **házasságot kötöttek**, ami 8,9%-kal maradt el az egy évvel korábbitól. A **csecsemőhalálozások** aránya egy év alatt 5,6 ezrelékről 4,8 ezrelékre mérséklődött.
- 2013 I. negyedévében a foglalkoztatottak száma – a 15–64 éves korosztályt tekintve – 3 millió 787 ezer fő volt, az egy évvel korábbinál 31 ezer fővel több. A **foglalkoztatási arány** 0,9 százalékponttal 56,6%-ra nőtt, a férfiaké 61,5, a nőké 51,8%-os volt, 0,7, illetve 1,0 százalékponttal meghaladva a 2012. I. negyedévit. A foglalkoztatás emelkedése jellemezte a

15–24 éves fiatalokat, a legjobb munkavállalási korú 25–54 és az idősebb 55–64 éveseket egyaránt.

- A **munkanélküliek száma és aránya** – szintén a 15–64 éves népesség körében – 508 ezer fő, illetve 11,8% volt 2013 I. negyedévében. A két mutató lényegében megegyezett az egy évvel korábbival. A nőknél mérséklődött, a férfiaknál nőtt a munkanélküliség, előbbiek munkanélküliségi rátája 11,0, utóbbiaké 12,5% volt. A 15–24 éves fiatalok munkanélkülisége emelkedett, a 25–54 éveseké lényegében nem változott, míg az 55–64 éveseké csökkent az előző év azonos időszakához képest. A munkanélküliek közel 45%-a legalább egy éve keresett állást, a munkanélküliség átlagos időtartama 17,3 hónapról 15,8 hónapra mérséklődött egy év alatt.
- 2013 I. negyedévében a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi **bruttó átlagkeresete** 225 600, ennek **nettó** összege 147 800 forint volt. Előbbi 2,9, utóbbi 4,2%-kal meghaladta a 2012. I. negyedévit. A verseny-, a köz-, és a nonprofit szférában egyaránt nőtték a nettó keresetek, 3,9, 4,9 és 5,4%-kal. A **költségvetési és a nonprofit szférában alkalmazottak** egy része – az adó- és járulékváltozások ellentételezése céljából – a keresetbe nem tartozó **kompenzációban részesült**, a juttatás havi összege bruttó 10 000 és 9 500 forint volt.
- A **fogyasztóiár-emelkedés** üteme **áprilisban 1,7, az év első négy hónapjában 2,6%-os** volt az előző év azonos időszakához képest. Az infláció mérséklődött, a lassulásban az év eleji rezsicsökkentés mellett a – meghatározóan az áprilisi áralakulás miatt – mérséklődő üzemanyagárak és a korábbinál visszafogottabb élelmiszer-drágulás is szerepet játszott. A nyugdíjas fogyasztóiár-index január–áprilisban a lakosságával azonos mértékű, 2,6%-os volt.
- 2013 I. negyedévében 86,5 ezer **bűncselekményt** regisztráltak, az előző évinél 18%-kal kevesebbet. Ez leginkább a közrend és a vagyon ellen elkövetett jogsértések számának csökkenéséből adódott, miközben növekedés jellemezte a – kisebb súlyú – közlekedési bűncselekményeket. A jogsértéseken belül az enyhébb elbírálás alá eső vétségek száma, valamint a büntettek egyaránt mérséklődött.

1. tábla

Összefoglaló adatok

(indexek az előző év azonos időszakának százalékában)

1.) 2013. január–március

Megnevezés	2012	2013.		
		január–február	március	január–március
Ipari indexek				
termelés	98,3	96,7 ^R	97,1	96,9
értékesítés belföldre	96,1	94,3 ^R	97,3	95,3
értékesítés exportra	99,3	100,2 ^R	98,3	99,5
létszám	97,9	100,3 ^R	100,0	100,2
termelékenység	100,4	96,2	97,2	96,6
Építőipari termelés indexe	94,1	101,0 ^R	109,9	104,8
Mezőgazdasági értékesítés indexe	102,3	94,7	93,7	94,2
Kiskereskedelmi forgalom indexe	97,8 ^R	97,5	99,6	98,3
Behozatal értéke, millió euró	73 267	12 067 ^R	6 115	18 182
értékindexe	100,5	102,7 ^R	94,4	99,8
Kivitel értéke, millió euró	80 090	13 023 ^R	6 868	19 891
értékindexe	100,1	101,4 ^R	97,2	99,9
Árindexek				
ipari termelői árak	104,3	99,9	102,2	100,7
ipari belföldi értékesítési árak	105,3	100,2	100,7	100,4
mezőgazdasági termelői árak	115,4	117,8	114,6	116,7
behozatali forintárak	104,2	97,8	..	..
kiviteli forintárak	102,9	98,5	..	..
Alkalmazásban állók létszáma, ezer fő	2 674	2 577 ^R	2 636	2 596
index	99,4	99,1 ^R	98,7	98,9
Munkanélküliségi ráta ^{a)} , %	11,0	..	..	11,8
Bruttó átlagkereset, ezer forint	223,0	223,5 ^R	229,7	225,6
nominális index	104,6	102,8 ^R	103,2	102,9
Nettó átlagkereset, ezer forint	144,0	146,4 ^R	150,4	147,8
nominális index	102,0	104,1 ^R	104,4	104,2

^{a)} A 15–64 éves népességen belül.

^R Revidált adat.

2.) 2013. január–április

Megnevezés	2012	2013.		
		január–március	április	január–április
Fogyasztóiár-index	105,7	102,9	101,7	102,6
Az államháztartás központi alrendszerének egyenlege, milliárd forint	-607	-494	-35	-529
Ebből:				
központi költségvetés	-620	-589	-79	-668
társadalombiztosítási alapok	-118	63	36	99

További információk, adatok (linkek):

[Táblák](#)

www.ksh.hu

Elérhetőségek:

Tájékoztatási főosztály, Elemző osztály

Freid Mónika főosztályvezető-helyettes

Monika.Freid@ksh.hu, Telefon: (+36-1) 345-1296

[Információs szolgálat](#), Telefon: (+36-1) 345-6789